

"A mi küldetésünk a hitelesség, az objektivitás, a helyi jólét és a közösség fejlesztése, minden nap!"

Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás

BAKONYA - BODA - BÜKKÖSD - CSERDI - CSERKÚT - DINNYEBERKI - HELESFA - HETVEHELY - IBABA - KÖVÁGÓSZÖLŐS - KÖVÁGÓTÖTTŐS

Tájéoló Nap – A társadalmi kérdéseké volt a főszerep

A XIX. Tájéoló Napot szervezték meg Bodán szeptember 17-én. A Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás (NYMTIT) központi települése a rendezvényhez kapcsolódó sajtótájékoztatónak és szakmai fórumnak is helyszínt biztosított.

A sajtótájékoztatón Kovács Győző, az NYMTIT elnöke, Boda polgármestere tartott beszámolót. Ismertette az NYMTIT elmúlt évének tevékenységét és a jövőbeni feladatokat. Mint mondta, minden évben a legfontosabb, hogy megkössék a támogatási szerződésüket és el tudjanak számolni az előző évi támogatással, amely a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapból érkezik. – A társulás mindkét kiemelt feladatát abszolválta: a 2021-es működési támogatást a jogszabályok betartásával használtuk fel és maradéktalanul megfeleltünk az atomtörvényben foglalt és a támogatás alapját képező tájékoztatási kötelezettségeknek, ez mellett a 2022-es támogatási szerződéseket is aláírtuk február 21-én az Innovációs és Technológiai Minisztériummal mint támogatóval, valamint az RHK Kft.-vel mint közreműködővel. A közelmúlt feladatai közül kiemelte, hogy június elmúltával elkészítették az első féléves beszámolójukat. – Örömmel számolhatok be róla, hogy a tagtelepülések nemcsak a vállalt kötelezettségeiket teljesítették maradéktalanul, hanem az elszámolást is pontosan és időben megküldték. Az ezekből készült összesített beszámolót a felettes szerveink ellenőrizték és változtatás nélkül el is fogadták – zárta gondolatait Kovács Győző.

Az RHK Kft. ügyvezető igazgatója, dr. Kereki Ferenc már a szakmai fórum keretein belül tekintett vissza az elmúlt időszakra, amelynek kapcsán a társadalmi kapcsolatok, társadalmi kérdések fontosságát hangsúlyozta. Mint beszámolójából kiderült, már tavaly befejezték egy 380 oldalas társadalmi-gazdasági hatástanulmányt, amelynek még jelenleg is készülnek a rövidített, közérthető kivonatai a lakosság számára.

Az NYMTIT minden tagtelepülésére ellátogattak az RHK Kft. kutatási osztályának munkatársai és egyenesen a helyieknek számoltak be az aktualításokról. Lezajlott egy közvélemény-kutatás, amelynek eredményeit ismertették. A szokásos kéthavi polgármesteri tájékoztatók mellett pedig több személyes egyeztetés és nyilvános bemutató is megvalósult, amelyek a jelenleg is folyó szeizmikus mérésekkel kapcsolatban segítettek az információ megosztást. – *Fontosnak tartjuk, hogy amikor a kommunikáció, az átláthatóság elengedhetetlenségét hangsúlyozzuk munkánkkal kapcsolatban, akkor tartalmat is tudjunk e mögé tenni. A felsorolt tevékenységek jól mutatják, hogy valóban szívügyünk a térség tájékoztatása* – húzta alá a társaság vezetője.

– *A térségben folyó kutatási tevékenység gerincét jelenleg a 3D szeizmikus mérések adják* – ezt már Molnár Péter, az RHK Kft. kutatási osztályvezetője emelte ki saját előadásában. – *Több évnnyi felkészülés; a szükséges környezetvédelmi-, természetvédelmi- és ivóvízbázis-védelmi engedélyek megszerzése;*

Folytatás a 2. oldalon.

A tartalomból

Nem mosta el az eső a Tájéoló Napot	2. o.
A rezsi kigazdálkodása a legnagyobb feladat	3. o.
Javában tartanak a szeizmikus mérések Terepen járt az Ellenőrző Bizottság	4. o.
Dübörögnek a munkagépek az új atomerőmű telephelyén	5. o.
Falvak hírei	6. o.
Püspökszilágyon jártak az NYMTIT képviselői	7. o.
Szerencse fel! Szerencse le! Ilyen a bányász élete...	8. o.

továbbá előzetes régészeti vizsgálatok elvégzése tette lehetővé, hogy megkezdjük a tényleges munkát a kijelölt 7x7 km-es területen – ismertette az előzményeket.

A szeizmikus méréseket a lengyel Geofizyka Torun S.A. szakemberei végzik, akik a világ számos országában dolgozva, több évtizedes tapasztalattal rendelkeznek, és kiváló minőségű munkát végeznek. A mérőcsoport vezetője, Piotr Buliński második előadóként bemutatta munkamódszerüket:

– Hogy minél pontosabb eredményeket kapjunk sűrűn telepítjük a mérési pontokat. A vibrátorok nagyjából észak-déli irányban, a 6-os számú főútra merőlegesen fognak haladni, egymástól 160 méterre lévő vonalak mentén. A kábeles érzékelőket pedig ezekre a vonalakra merőlegesen, egymástól 80 méter távolságra fogjuk kiteríteni. Egy-egy területén az érzékelők mintegy 3-4 hétig lesznek kihelyezve – számolt be a szakmai részletekről a vezető.

Honti Gabriella az RHK Kft. kommunikációs osztályvezetője a maga beszámolójában a 2021-es év végén elvégzett közvélemény-kutatás főbb eredményeit ismertette. A lekérdezés során 20 perces kérdőívet válaszolt meg 1000 résztvevő. A célcsoportot az NYMTIT tagtelepüléseinek azon lakosai

alkották, akik betöltötték a 18. életévüket. A megkérdezettek 78 %-a hallott arról, hogy felmerült a lehetősége annak, miszerint a Nyugat-Mecsek térségében akár kiégett fűtőelemeket helyeznének el. Kissé csökkent ez a szám a legutóbbi felmérés óta, hiszen akkor 82%-ban értesültek egy jövőbeni tároló lehetőségéről a térségben, azonban az osztályvezető ezt a pandémia miatt a kommunikációs folyamatokban jelentkező nehézségeknek tudta be. Ennek ellenére elégedettségét is kifejezte, hiszen míg 2018-ban a válaszadók 9 %-a nyilatkozott úgy, hogy mindenképp elutasítja a kutatásokat és 18 %-a fogalmazta meg, hogy tart a kutatásoktól, addig a mostani kiértékelésben az előbbi szám 5 %-ra, az utóbbi 8 %-ra csökkent. Ezt jelentős és kimagasló eredményként értékelte a kommunikációs szakember, hiszen elmondása szerint szakmájában úgy tartják, hogy az emberek érzelmi elkötelezettségén nagyon nehéz és hosszú folyamat változtatni, ezért nem is remélte, hogy ezek a számok ilyen radikálisan csökkenek. – *Természetesen nem szabad túlságosan elbiznunk magunkat, hiszen együtt mégis csak 13 %-ot tesznek ki a fenti értékek. Bár úgy tartja a fáma, hogy vannak, akiket képtelenség meggyőzni valamiről, ennek ellenére az a célunk, hogy még tovább csökkentsük a kételkedők számát. Amíg csak egy embert találunk, aki inkább negatív érzelmekkel rendelkezik tevékenységünk iránt, vagy ne adj isten fél, addig nekünk van feladatunk!* – hangsúlyozta a kedvező eredmények ellenére az osztályvezető.

A Tájéoló Nap társrendezvényeként, Cserkút biztosított helyszínt a tagönkormányzatok általános iskoláskorú gyermekei részére összeállított játékos szellemi vetélkedőnek, ahol a diákok ismereteket, ügyességet és gyorsaságot igénylő feladatokban mérhették össze a tudásukat. A játékos feladatokat az RHK Kft. kommunikációs osztálya állította össze, melyek alapismeretekhez kapcsolódtak. A verseny eredményeként első helyezést ért el Cserkút tagtelepülés diákcsoportja, második lett Boda míg a dobogó harmadik helyezését Kővágóottós tagönkormányzat gyermekei szereztek meg.

Nem mosta el az eső a Tájéoló Napot

A mostoha időjárási körülmények ellenére is remekül sikerült Tájéoló Napot tudhat maga mögött a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás.

– Annak idején, a társulás megalakulásakor tettünk egy ígéretet, hogy mindig pontosan és hitelesen tájékoztatjuk a Nyugat-Mecsekben élő embereket a környezetükben zajló, a nagy aktivitású radioaktív hulladékok elhelyezését célzó kutatások folyamatáról és eredményeiről. Az idei Tájéoló Napon is bebizonyosodott, hogy ez a szakmai fórum az egyik legjobb és leghatékonyabb eszköze ennek a tájékoztatási munkának. Nincs az a társulás, amely nem tartja fontosnak a tájékoztatást, és az éppen aktuális kivitelező is

beszámolhatott a munkálatok alakulásáról, hanem azért is, mert a résztvevők száma is bizonyította, hogy a fórum fontos a helyieknek is – mondta Kovács Győző, a társulás elnöke.

A Nyugat-Mecsek térségében 1996-ban kezdődtek el a nukleáris hulladéklerakóval kapcsolatos kutatások. Akkor az itteni önkormányzatok úgy döntöttek, létrehoznak egy társulást (Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás), ami közvetlen kommunikációt tesz lehetővé a lakosság felé. Az elején hat település csatlakozott a társuláshoz, ami később kilencre, majd tizenegyre bővült, ahogy a kutatási kör a Nyugat-Mecsek több négyzetkilométeres távolságára kiterjedt. Kétezerben egy pár évre leállt a

kutatás, majd 2003-ban újra indult, és elkezdték a terület részletes feltérképezését. Jelenleg geofizikai mérések zajlanak, a Tájéoló Nap tájékoztató programjai erre külön kitértek.

– Programjaink most nem a szabadban, hanem a sátor védelmében zajlottak, és elmondhatom, hogy mindenki jól érezte magát a hagyományőrző és kulturális fellépőknek, a vendéglátásnak köszönhetően – mondta Kovács Győző.

A Tájéoló Nap rendezvényén részt vett Nagy Csaba (Fidesz), a térség országgyűlési képviselője is, aki ebből az alkalomból adta át Boda településnek a pályázati úton elnyert kommunális kis erőgépet, a hozzá tartozó területrendezést segítő adapterekkel.

A rezszi kigazdálkodása a legnagyobb feladat most a Nyugat-Mecsek falvaiban

Komoly kihívás elé állítja a rezsiköltségek drágulása a Nyugat-Mecsek településeinek önkormányzatait is. Problémáikat gyarapítja, hogy nemcsak az energiahordozók árának elfutásával kell szembenézniük a falvak vezetőinek, hanem azzal is, hogy az építőanyagok és a fuvar költségek drágulása a futó beruházások maradéktalan kivitelezését veszélyezteti.

Kovács Győző, Boda polgármestere:

– Azt tapasztalom, hogy településeink polgármesterei folyamatosan konzultálnak egymással a kérdéskörben. Mi most kaptuk meg az első emelt összegű gázszámlát és bizony nem szívesen derít a végösszeg.

Nagyon várjuk, hogy a kormány rövidesen állást foglal a témában, hiszen különösen intézményeink fűtése a nehéz teher számunkra. Saját hatáskörünkben az önkormányzatai hivatal szűkített nyitva tartásáról döntöttünk, a munka egy része a munkatársaink otthonából zajlik majd. Öröm az ürömben, hogy közvilágításunk tarifáit jövő decemberig szóló szerződésünk rögzíti.

Bogdán Gyula, Cserdi polgármestere:

– Bár a közelmúltban sikeresen leadtuk a napelempark telepítését célzó pályázatunkat, a remélt létesítménytől csak évek múlva számíthatunk könnyebbségre, ellátási biztonságra.

A tervek szerint, a képviselőtestület döntésével összhangban, a település határában lévő 4-5 hektáros akácospól termelünk ki fűtőanyagot. Falunkban szinte minden háztartásban fával fűtenek, így jó segítség lehet portánként a 2 köbméter tűzifa. Ezen kívül rászorultsági alapon családonként 10-15 ezer forint szociális juttatással igyekszünk enyhíteni a helyiek nehézségein.

Hegedűs Zsolt, Cserkút polgármestere:

– Gázra és villanyra is határidős szerződésünk van az év végéig, kedvező tarifákkal, és az áramra - kicsit drágábban, de - újabb 2 éves megállapodást tudunk kötni.

Mindenhol próbálunk takarékoskodni. A kultúrház fával is felfűthető, több épületünkben pedig a klímaberendezések jelenthetnek viselhető teherrel alternatív megoldást a fűtésre. Valószínűleg le kell mondanunk a magasabb hőfokokról. A piacberuházásunk részeként egy 10 kW-os napelemmel gyarapodtunk, a jövőben ezt is szeretnénk hasznosítani a helyi energiaellátásban.

Szabó Tibor, Dinnyeberki polgármestere:

– A legnagyobb terhet a polgármesteri hivatal lezárult energetikai korszerűsítése levette a vállunkról, ugyanis a szigetelés, a nyílászárók cseréje mellett egy fátüzelésű kazánt is beépítettünk. Gázzal nem fűtünk sehol. A közvilágítás biztosítására 2023 végéig szóló fix áras szerződésünk van, remélhetőleg ennek tarifái nem változnak majd. Ami a helyben élőket illeti, a nekik szánt segítség részleteit most dolgozzuk ki. Településünk sikeresen pályázott a szociális tűzifa programra, ezt egészítjük majd ki valamilyen formában.

Wágner Antal, Hetvehely polgármestere:

– Közintézményeinkre, így a sportközpontunkra, a szolgáltatóházra napelemes pályázatot adtunk be a várható nehézségek hallatán, nagyon bízunk a kedvező döntésekben. Addig is

minden hivatalt a szolgáltatóházban vonunk össze, így csak egy épületet kell kifűtenünk. A hetvehelyiek megsegítésére sikeresen pályáztunk a szociális tűzifa programra, összesen 55 köbméternyi fűtőanyagot tudunk szétosztani.

Vizslár Irén, Kővágóötös polgármestere:

– Annyiban vagyunk könnyű helyzetben, hogy nincsenek olyan intézményeink - iskola, ovi, nyugdíjsház -, amiknek a fűtéséről gondoskodnunk kellene. Az intézmények világításának ellátására még egy évig el

korábbi, kedvező tarifájú szerződésünk, a hivatali helyeinkbe pedig klímaberendezések beszerelésével próbálunk viselhető költségű fűtést biztosítani. A közvilágítási szerződés, viszont 2023-tól nagyon nagy mértékben emelkedik. A helyi lakosok számára korábbi hagyományainknak megfelelően lakásfenntartási és gyógyszerre szóló támogatást biztosítunk. Sikeres szociális tűzifa pályázatunk 60 köbméter fa szétosztását teszi lehetővé, a rászoruló idősök plusz hozzájárulást is kaphatnak majd.

Sándor Tibor, Kővágószőlős polgármestere:

– Nem vagyunk könnyű helyzetben, ugyanis valamennyi intézményünk gázfűtésre van beállítva. Az óvoda esetében már segítség lehet a klímás fűtés, de a többi létesítménynél egyelőre nincs alternatívánk.

Megpróbálunk takarékoskodni a díszkivilágításokkal (templom), illetve nagy erőket mozgósítunk annak érdekében, hogy minél kedvezőbb tarifákat tudjunk elérni a következő időszakra szóló gáz- és áramellátási szerződéseinkben.

Javában zajlanak a szeizmikus mérések

A nyugat-mecseki kutatási területen 3 mélyfúrás 18 zónájában figyelik folyamatosan a mélységi vizek nyomásváltozását, valamint megkezdődtek a térség 3D szeizmikus mérései is.

Jelenleg 87 km²-en folyik a kutatás a Nyugat-Mecsekben, amely a térség alkalmazhatóságát vizsgálja egy nagy aktivitású radioaktív hulladék-tároló kialakítására. A telephely megfelelőségének igazolásához mélyfúrásokra és az azokban végzett helyszíni vizsgálatokra is szükség van. – A 3 legutóbbi kutatófúrás folyamán a kialakított fúrólukok összesen több mint 3 kilométeres hosszúságot értek el – kezdte beszámolóját Molnár Péter, az RHK Kft. kutatási osztályának vezetője. – Mindezek a létesítési munkálatok 2020 októberétől 2021 szeptemberéig tartottak. Májusban a Kővágószőlősről Hetvehelyre vezető műút mellett, a Boda külterületén létesített BAF-3A fúrásba is sikerült beépíteni a többpakkeres észlelőrendszert 1216 m mélységig. Így most már mind a 3 fúróluk összesen 18 zónájában lehetőségünk van a vizek nyomásvizonyainak hosszú távú megfigyelésére – ismertette a munkamódszert Molnár Péter. Ezzel párhuzamosan folyik a fúrások dokumentáló és értékelő jelentésének összeállítása, valamint az eredmények kiértékelése.

Hosszas előkészítés után, júliusban megkezdődött a térség nagyfelbontású 3D szeizmikus mérése is, amelynek

célja a terület földtani szerkezetének pontosítása 7×7 km területen. A nagy szabású terepi munka során mesterségesen (vibrátorral vagy sekély robbantási technikával) kis energiájú rezgéseket gerjesztenek, amelyek a Föld mélyebb rétegeiről különbözően verődnek vissza. A visszaverődő rezgéseket a föld felszínén elhelyezett érzékelők mérik, és kábelhálózat továbbítja az észlelő berendezéshez. Az észlelt jeleket digitális adatokká alakítják át, amelyek egy térbeli képet rajzolnak ki a Föld geológiai szerkezetéről, a mélyebb rétegekről és az esetleges törésvonalokról. – Egy roncsolásmentes vizsgálatról van szó, amely nagyon fontos a földtani gát védelme érdekében. A lakott területek közelében nem lesz robbantás, az alkalmazott technológia emberre, állatra és az épületekre telje-

sen ártalmatlan – emelte ki az osztályvezető.

Magukat a méréseket 2022. szeptember elejétől novemberig fogják végezni, amelyek befejezése után a kivitelező gondoskodik a területen elhelyezett eszközök összeszedéséről.

A vizsgálattal kapcsolatos tájékoztatási feladatokat Honti Gabriella, az RHK Kft. kommunikációs osztályvezetője ismertette: – Társaságunk megbízta a Geo Support Kft.-t a szeizmikus mérések előtti kiértékelésekkel és egyeztetésekkel. Közösen, több platformon megkerestük az érintett önkormányzatokat, a jelentősebb földtulajdonosokat és területhasználókat. Mindenről részletes tájékoztatást adunk, egyeztetjük a mérések pontos menetrendjét, hogy minimális legyen a taposási zöldkár.

Terepen járt az Ellenőrző Bizottság

Látogatást tett az Ellenőrző Bizottság a Boda határában zajló mérési területen.

A Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás Ellenőrző Bizottságának tagjai, dr. Zsömböli Edit és Varga Géza, terepen tekintették meg Kovács Győzővel az NYMTIT elnökével a mérési munkálatokat.

Megbízható körülmények között végzi a vállalkozó a munkát, annak ellenére, hogy az utóbbi hetek csapadékos időjárása nagymértékben nehezítették meg a feladatok végzését – mondta el Varga Géza.

Dübörögnek a munkagépek az új atomerőmű telephelyén

Már elkezdték ásni a munkagödört a Paksi Atomerőmű két új blokkjának helyszínén, a beruházás eközben számos kulcsengedélyt szerzett meg a nyár folyamán.

berendezések – reaktortartályok, olvadékcspadák – gyártási engedélyeit.

Az olvadékcspadák gyártása már el is kezdődött Oroszországban. Ez a továbbfejlesztett harmadik generációs VVER-1200 blokkok számos új, a biztonság növelését eredményező műszaki megoldásainak egyike. Az olvadékcspada a reaktortartály alatt helyezkedik el, és képes annak sérülése esetén az úgynevezett zónaolvadék befogadására. Elemeinek össz tömege 732,7 tonna, teljes magassága több mint 15 méter.

Az olvadékcspadát és a többi nagyberendezést vízi úton szállítják majd az építkezés helyszínére. Idén augusztusban adták át annak az út szakaszát, amely a kikötőt összeköti az építkezés helyszínével. A 10 méter széles szállítóút alkalmas akár 11,5 tonnás maximális tengelyterhelésű gépjárművek fogadására is.

Javában folyik a munka a Paksi Atomerőmű két új blokkjának helyszínén: mintegy kétszáz munkagép és jármű – dózer, kotró, teherautó, traktor és terepjáró – dolgozik a munkagödör kialakításán. Az első szakaszban eltávolítják a talaj felső, úgynevezett termőrétegét az 5. és 6. blokk területén, majd az 5. blokk területén a talajvíz szintjéig, öt méter mélységig termelik ki a földet. Erről a szintről már elvégezhető a talajfolyósodást megakadályozó talajszilárdítás és megépíthető a talajvizet a munkagödörből kizáró résfal. A munkagödört a szükséges engedélyek birtokában mélyítik tovább, mélysége egyes helyeken meghaladja majd a 23 métert. A résfal kivitelezését tesztmunkálatok előzik meg. A 2022 augusztusában megkezdődött tesztek célja, hogy értékelni lehessen a megvalósítandó résfal és a tervezett víztelenítés megfelelését, továbbá megerősítést nyerjen, hogy a létesítési munkák során a résfal megépítése és a munkagödör víztelenítése mellett a blokkok kivitelezése a működő blokkok szerkezeti elemeire legfeljebb minimális, a biztonságos működést nem befolyásoló hatással lesz. A tesztmunkával pontosítani lehet a résfal tervezett technológiáját és a víztelenítés terveit.

Mindeközben a beruházás számos kulcsfontosságú engedélyt kapott meg a nyár folyamán. Az Országos Atomenergia Hivatal kétéves, összetett felül-

vizsgálat eredményeként augusztus 25-én adta ki a Paksi Atomerőmű 5. és 6. blokkjának létesítési engedélyét. Ez az egyik legfontosabb hatósági dokumentum a Paks II. beruházás történetében, azt igazolja, hogy az új paksi atomerőművi blokkok építése megfelel a legszigorúbb magyar előírásoknak és követelményeknek, egyúttal összhangban van a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség biztonsági előírásaival. Szintén kiemelt mérföldkönek számít, hogy a hatóság kiadta az ötös blokki reaktorépület és a nukleáris sziget további hat épületének építési engedélyeit, valamint a hosszú gyártási idejű

Falvak hírei

Bakonya: Szeptember 3-án bányásznapot tartottunk, melyen új tradícionkat követve emléklapkettet adtunk át két legidősebb nyugdíjas bányászunknak: id. Seres Józsefnek

és Vajda Gyulának. Belső Lászlónak elismerésünket fejeztük ki, mivel ő azon a héten államtitkári kitüntetésben részesült. Palkovics László államtitkár a 'Kiváló Bányász' érdemrendet nyújtotta át, ezúton is gratulálunk Lacinak.

Szeptember 1-től február 28-ig 5 főt tudunk alkalmazni a közmunka programban.

Szeptember 7-én Közmeghallgatást tartottunk a kultúrházban, fő témáink között a szeizmikus mérések szerepeltek.

Idén 52 m³ szociális tűzifát tudunk biztosítani a rászorultaknak.

A 2022-es tájoló napi vetélkedő szeptember 16-án lett megtartva Cserkúton a hetedik nyolcadikos osztályos diákoknak. Szeptember 17-én Bodán a XIX. Tájoló Napon és szakmai fórumon vett részt Galambos Csaba képviselő és a polgármester asszony. A tájoló napi horgászversenyt a bodai tavon idén is Belső József és Bogdán Zoltán

nyerték meg Bakonyai színekben. Gratulálunk az elért eredményhez és köszönjük a részvételt.

A szüreti felvonulást idén Velkovic Luca és Maja Bakonyai lovas testvérpár és lovas kollégáik tették még ünnepélyesebbé. Nagy számban öltöztek be táncolni vágyó leányok és legények is, Rab Edit varrta hozzá a szoknyákat és kötényeket éjt nappallá téve. Köszönjük neki és az összes segítőnek, remekül sikerült a délután. A zenészek, a lovasok és a táncosok egy tányér töltött káposztát fogyaszthattak a felvonulást követően.

Bükkösd: A Bükkösi Német Önkormányzat kirándulást szervezett szeptember 10-re az Esthajnal Nyugdíjas Klub számára Somberekre. A kirándulás programjaként a

Sváb Lakodalmas eseményen vettek részt, amit egy zenés vacsoraest zárt le.

A Bükkösi Ökoparkba második alkalommal szervezett 4 napos kirándulást iskolánk, melyen az itteni tanulókon kívül rész vettek a Bicsérdi, Szabadszentkirályi, Szentlőrinci és Királyegyházai iskolák tanulói, valamint a bükkösi óvodások is. Önkormányzatunk jelentős mértékben hozzájárult a

rendezvény lebonyolításához, valamint busz bérléséhez, ami a vidéki gyerekeket szállította.

Megkezdődött településünkön a buszmegállóknak az új utas várók kialakítása.

Helesfa: A hónap elején az iskolakezdéshez nyújtott segítséget önkormányzatunk: az általános iskolásoknak az osztályuknak megfelelő tanszer csomagot adtunk, a középiskolások pedig beiskolázási támogatásban részesültek.

A közfoglalkoztatási program nagy örömmre folytatódott 1-jétől, így 4 fő férfinak tudunk munkát adni a téli időszakra. Nagy segítséget jelent ez a falunak és az önkormányzatnak is egyaránt.

Részt vettünk 17-én a XIX. Tájoló Napon, ahol délelőtt érdekes előadásokat hallhattunk. Iskolás csapatunknak és horgászainknak sem sikerült idén a dobogóra állni.

Szeptember 24-én rendeztük meg a lakosság számára a Családi napot. Jó hangulatú délutánon együtt főztünk és ettünk, jókat beszélgettünk és őszi asztaldíszeket is készítettünk.

Falunap és búcsú Bükkösdön

Minden település számára fontos helyi ünnep a falunap. Ez az az alkalom, amikor összegyűlnek a falu lakosai, hogy megálljanak egy pillanatra a napi rohanásban, és örüljenek az életnek, örüljenek egymásnak. A falunapok megszervezése nem kis feladat, hiszen egy napba kell sűríteni mindent. Természetesen a falunap a gyerekeké is, játékkal, élményekkel fűszerezve. Szép számmal látogattak ki a település lakói a szeptember 11-én megtartott Mária napi búcsúra. Az árusok mellett látványos programokat szervezett az Önkormányzat. Az Önkormányzat igyekezett változatos műsort szervezni az eseményre, az igényeket szem előtt tartva. Kéméndi Tamás hegedűművész és a bükkösi Orchidea Nyugdíjas Egyesület műsora az idősebb korosztályt, Optimus bűvész bemutatója pedig a gyerekeket varázsolta el. Sokan voltak kíváncsiak a Szuszi AP Team akrobatikus tánc- és Herczeg Balázs „Mókus” motoros bemutatójára is. A két sztárfellépő, azaz a Sramlikings és a Varga Feri és Balássy Betty páros kicsit pörgősebb hangulatot teremtett, melyet az esti utcából koronázott meg.

Püspökszilágyon jártak az NYMTIT képviselői

Szakmai tanulmányút keretében Püspökszilágyon járt a Nyugat-mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás delegációja. A települési polgármesterekből, képviselőkből álló csoport tagjai az ottani szakmai és kommunikációs tevékenység elemeivel ismerkedtek.

A püspökszilágyi létesítmény feladata a nem atomerőművi, úgynevezett intézményi eredetű hulladékok kezelése és tárolása. Ilyen típusú radioaktív hulladékok az izotóptechnika alkalmazásával egyidejűleg már az 50-es évek óta keletkeznek Magyarországon, elsősorban az ipari, mezőgazdasági, egészségügyi, kutatási, oktatási tevékenységek során. A fel-

sorolt területekhez tartozó intézmények az atomerőműnél jelentősen kisebb mennyiségben termelnek hulladékot, jelenleg mintegy 3-15 m³ kis és közepes aktivitású hulladék és kb. 300 db elhasznált sugárforrás, valamint jellemzően 1000 db fűstérzékelőből kisserelt sugárforrás keletkezik évente. A fióktelep Kisnémedi és Püspökszilágy határában terül el, a helyszín kiválasztásakor fontos szempontként szolgáltak a földtani adottságok: a környezethez viszonyítva ma-

gasan, agyagos-lössös talajban lett kialakítva a tároló, ahol a talajvíz közel 20 méteres mélységben található, így a radioaktív izotópok felszín alatti vizekben történő terjedése elkerülhető.

– Más típusú radioaktív hulladékok elhelyezése zajlik Püspökszilágyon, mint amit a mi térségünkben folyó kutatási munkák céloznak, de ennek ellenére nagyon tanulságos és remek hangulatú eszmecsere folytattunk az ottaniakkal – mondta a találkozóról Kovács Győző, a nyugat-mecseki társulás elnöke. – Számunkra különösen az ott élők tájékoztatásáról és az önkormányzati ellenőrzés módszereiről elhangzottak lehetnek hasznosak.

Épül a piac, bővül a szennyvízhálózat Cserkúton

A Nyugat-Mecsek falvaiban zajló fejlesztések közül az egyik leglátványosabb, és legnagyobb érdeklődésre számot tartó beruházás a cserkúti termelői piac kialakítása.

– *Mindenekelőtt arról számolhatok be, hogy a piac kültéri árusító helyeinek és a fedett csarnoknak a belső munkálatai zajlanak már. A vakolás után a helyükre kerülhetnek a nyílászárók is. A végső állapot kialakításával párhuzamosan folynak majd a külső területek térkövezési munkálatai, illetőleg a parkosítás. Utóbbiakat kicsit hátráltathatja a csapadékos időjárás, de a kivitelező jelzése alapján jelenleg még tartható a december közepére tervezett műszaki átadás időpontja* – számolt be a legfrissebb fejleményekről Hegedűs Zsolt polgármester.

Mint a település vezetője elmondta, egy plusz járda építésével az akadálymentesítési előírások maradéktalan teljesítését is meg tudták oldani.

– *Hasonló látványos előrehaladás jellemzi a település Plató részén zajló szennyvíz közműépítési projektünket, bár a beruházás műszaki ellenőrt érintő sajnálatos motorbaleset kicsit lassította a fejlesztést. Az ütemterv szerint megtörtént a fő nyomóvezeték lefektetése, a kivitelező már a belső vezetékhalózatok feltérképezésére,*

feltérképezésére, tisztítására tért át, amivel párhuzamosan a biztonságos működést segítő átemelő kiépítése is elkezdődött. Nagyon bízunk benne, hogy az időjárás nem hátráltatja majd a munkálatokat – tájékoztattott Hegedűs Zsolt.

Szerencse fel! Szerencse le! Ilyen a bányász élete...

Idén a 72. bányásznapot ünnepli a szakma. A központi ünnepség házigazdája Salgótarján volt szeptember 2-án. A hónap első napjaiban, sok helyen felcsendültek a Bányász Himnusz dalmalai.

Bakonyán Millenniumi Parkban található emlékkőnél Janz Anikó polgármester köszöntötte a volt bányászokat, és hozzátartozóikat. Kiemelte, hogy az uránbánya biztosította munkalehetőség elmúlt, ami nagy szerepet játszott a település életében, kiemelte, hogy a település képviselő-testületének döntése értelmében a májusi bányász találkozót már nem tartják meg

csak a Bányásznapi koszorúzást. Idei esztendőben két volt bányász számára emléklapokat és jutalmat adtak át.

A bányász himnusz hangjaira az utódvállalatok, az önkormányzat valamint a szakma volt dolgozói helyezték el a megemlékezés virágait.

Kővágótötösön az emlékkőnél Vizslár Irén polgármesterasszony emlékeztette a jelenlévőket milyen szerepet játszott a bánya a település életében hiszen nem volt olyan ház, ahol ne dolgozott volna egy családtag a bányánál. A bányász himnusz hangjaira, az önkormányzat képviselői valamint a szakma volt helyi dolgozói helyezték el a megemlékezés virágait.

Az ércbányászok, szénbányászok nehéz, veszélyes és áldozatos munkájuk iránti tisztelet és megbecsülés kifejezése a bányásznapi ünnep. A bányászok mintegy húsz védőszenthez imádkoznak biztonságukért. Európában, Magyarországon és a legtöbb európai országban a legelterjedtebb Szent Borbála tisztelete. (Körmöcbányán Szent Katalin a védőszent.) A kőbányászok, majd a XX. századtól a fluidumbányászok is ünneplik a bányásznapot. Hazánkban a szocializmus vallásüldözése új bányásznapot teremtett. 1919. szeptember 6-án a tatabányai szénbányászok a rossz körülményeik miatt tüntettek, a csendőrök a tüntetőkre lőttek. Az áldozatok emlékére 1951 óta szeptember első vasárnapja a bányászok ünnepe is.

A volt III-as üzemiek találkozásán a kővágószőlősi „deltában”

A Zsongorkő Baráti Kör immár 12.-ik alkalommal hívta találkozóra a volt MÉV III-as üzemének dolgozóit. A rendezvény célja az, hogy életben tartsuk a régi közösség személyes kapcsolatait és emlékeit által felelevenítsük az ércbányászat helyi hagyományait. Méltatlan lenne, ha az egykori mindennapi élet részévé vált bányász mentalitást és a még fennmaradt emlékeket veszni hagynánk.

Mint azt Sándor Tibor polgármester lapunk érdeklődésére elmondta, a helyi-ek soha nem felejtik el azokat az éveket és azokat az embereket, akik a legtöbbet tettek a település felvirágoztatásáért.

Jó újra itt együtt látni benneteket! - köszöntötte a jelenlévőket Varga Géza a Zsongorkő Baráti Kör elnöke. – Minden évben szóba kerül ki és hányan jönnek el a találkozóra, felmerül a kérdés kinek fontos még ez a találkozó?

Felvillan bennem az a kép, hogy itt az elágazásnál a Szőlősi „deltában” a III-as Üzemiek Cserkút felé fordultak, a IV-es, és V-ös Üzemiek Bakonya fele. Mond-

hatjuk, hogy nem létezik olyan bányász kolléga, aki ebben az elágazásban ne fordult volna meg. 8000-nél több ember dolgozott a MÉV-nél annak fénykorában, zárta köszöntőjét Varga Géza, a Zsongorkő Baráti Kör elnöke.

Benkovics István a Mecsek Urán ZRT. képviseletében rövid tájékoztatást adott az 1997-es bezárást követő munkálatokról. Kritikaként megfogalmazta, hogy a bányászat újraindításáról úgy beszélnek, mintha egy gombot kellene megnyomni a gyártósoron. Huszonöt év eltelt azóta, hogy a bányászat befejeződött, az akkori, erejük teljében lévő emberek már nem fognak a tárnákba dolgozni.

A bánya nem játék, komoly veszélyeket rejt.

Sándor Tibor polgármester ünnepi beszédében felidézte, hogy milyen feltételekkel várta a MÉV 1988-ban a dolgozókat, és mik voltak a juttatások.

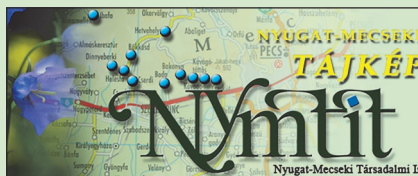
Őnök mindig szívesen látott vendégei a településnek, hisz az életük jó részét itt töltötték a település „alatt”. Az uránbánya munkát adott, biztos megélhetést, stabil jövőt, biztonságot az egész családnak.

Az ünnepi megemlékezés részeként koszorút helyezett el az emlékkőnél Kővágószőlős Község Önkormányzat, a Zsongorkő Baráti Kör, az utód vállalatok és a szakszervezetek képviselői, valamint magánszemélyek.

A Mecseki Ércbányászati Vállalat különböző üzemeiben dolgozók nap mint nap bizonyítottak: emberségből, hitből, bajtársiasságból. Az érc kincset több mint ezer méter mélyből termelték ki kemény fizikai munkával, a szükséges éberséggel és az egymásra való állandó odafigyeléssel.

TÁRSULÁSI LAP

Kiadja az NYMTIT, 7672 Boda, Petőfi Sándor u. 28.
Felelős kiadó: az NYMTIT
Szerkeszti a szerkesztő bizottság:
Kaszás Endre, Rónai Tibor, Perjés Krisztina
Nyomás: DUPLEX-ROTA Pécs, Északmegyer dűlő 4.

„Az öni hűltetésünk a hitelesség, az objektivitás, a helyi jólét és a közösség fejlesztése, minden nap!”

NYUGAT-MECSEKI TÁRSADALMI INFORMÁCIÓS ELLENŐRZÉSI ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS
BAKONYA - BODA - BÜKKÖSD - CSERDI - CSERKÚT - DINNYEBERKI - HELESFA - HETVEHELY - IBAFA - KŐVÁGÓSZŐLŐS - KŐVÁGÓTÖTTÖS